

prima instanță: O. Cojocaru

instanța de apel: V. Pruteanu, A. Gavrilița, L. Popova

DECIZIE

22 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Natalia Chirtoacă și Leonid Chirtoacă,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Chirtoacă
și Leonid Chirtoacă împotriva lui Dumitru Corcinschi cu privire la repararea
prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2016, prin care nu s-
a dat curs cererii de apel depusă de Natalia Chirtoacă și Leonid Chirtoacă,

c o n s t a t ă:

La 16 aprilie 2015, Natalia Chirtoacă și Leonid Chirtoacă a depus cerere de
chemare în judecată împotriva lui Dumitru Corcinschi prin care au solicitat rezilierea
contractului de antrepriză din 17 martie 2012, încasarea sumei de 15 500 lei cu titlu
de prejudiciu cauzat, 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, a taxei de stat și
cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantii au indicat că la 17 martie 2012 în calitate de
consumatori au comandat de la pârât confecționarea din materialul prestatorului a opt
uși din lemn pentru apartament.

Menționează că prețul pentru efectuarea lucrărilor a fost stabilit în mărime de
15 500 lei, care a fost achitat lui Dumitru Corcinschi în două tranșe, la 17 martie
2012 în sumă de 4 650 lei (300 euro x 15,5 lei = 4 650 lei) și la 30 aprilie 2012 în
sumă de 10 850 lei.

Susține că termenul de executare a lucrării a fost stabilit până la 30 aprilie
2013, însă pârâtul nu a executat în termen obligațiile contractuale.

Astfel, s-au adresat pârâtului cu pretenție, care a fost recepționată de ultimul la
17 iulie 2014, prin care acesta a fost somat despre desfacerea contractului și totodată
au solicitat restituirea sumei de 15 500 lei, însă aceasta a rămas fără răspuns.

Susțin că în rezultatul acțiunilor pârâtului au fost prejudiciați moral, fiindu-le cauzate suferințe psihice, sub formă de frustrări, precum și fiind nevoiți să contracteze un alt antreprenor, care a executat lucrările în termen restrâns și la un preț mai mare.

Totodată, au fost nevoiți să suspende lucrările de reparație pe o perioadă de 45 zile și să locuiască la vilă în afara orașului, fără condiții adecvate de trai.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 25 iunie 2015 a fost suspendat procesul în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Chirtoacă și Leonid Chirtoacă împotriva lui Dumitru Corcinschi cu privire la rezilierea actului juridic și încasarea prejudiciului, pîna la rămânerea definitivă a hotărârii pe marginea cererii de chemare în judecată depusă de Leonid Chirtoacă împotriva lui Dumitru Corcinschi cu privire la rezoluțiunea contractului de antrepriză și încasarea prejudiciului material. (f.d. 49-50)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2015 a fost respins recursul declarat de Natalia Chirtoacă și Leonid Chirtoacă și menținută încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 25 iunie 2015. (f.d. 59, 60-61)

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 25 ianuarie 2016 procesul în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Chirtoacă și Leonid Chirtoacă împotriva lui Dumitru Corcinschi cu privire la rezilierea actului juridic și încasarea prejudiciului, a fost reluat. (f.d. 69-70)

În cadrul ședinței de judecată din 25 ianuarie 2016, reclamantii Natalia Chirtoacă și Leonid Chirtoacă au depus cerere de concretizare a acțiunii, indicând că, la caz sunt aplicabile prevederile art. 32 alin.(1) Legea nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor, potrivit căror, prestatorul Dumitru Corcinschi este obligat să achite o penalitate în mărime de 5% din prețul serviciului achitat în sumă de 15 500 lei, pentru fiecare zi, ceea ce constituie 775 lei pentru fiecare zi de întârziere.

Astfel, consideră că începând cu 01 august 2014 și pîna la 25 ianuarie 2016, pârâtul urmează să achite penalitatea pentru 543 zile (pentru anul 2014 - 153 zile, pentru anul 2015 - 365 zile și pentru anul 2016 - 25 zile), ce constituie 420 825 lei (543 zile x 775 lei = 420 825 lei).

Totodată, consideră că în temeiul art. 1398 alin. (1) Codul civil, pârâtul urmează să-i achite și prejudiciul material în sumă de 15 300 lei, sumă achitată în plus noului antreprenor contractat.

Suplimentar, pârâtul urmează să achite și suma de 5 622 lei, ce reprezintă dobânda de întârziere din suma de 15 500 lei achitată pârâtului, calculată pentru perioada 01 aprilie 2012 - 25 ianuarie 2016.

Prin urmare, solicită reclamantii Natalia Chirtoacă și Leonid Chirtoacă încasarea de la pârâtul Dumitru Corcinschi a sumei de 441 747 lei cu titlu de prejudiciu material, 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, taxa de stat și cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 26 februarie 2016 cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Chirtoacă și Leonid Chirtoacă

împotriva lui Dumitru Corcinschi cu privire la încasarea prejudiciului material, penalității, dobânzii de întârziere și prejudiciului moral, a fost respinsă.

La 03 martie 2016, Natalia Chirtoacă și Leonid Chirtoacă au declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Totodată, a menționat că cererea de apel motivată va fi depusă după primirea copieii hotărârii motivate. (f.d. 123)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2016 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Natalia Chirtoacă și Leonid Chirtoacă.

S-a acordat Nataliei Chirtoacă și lui Leonid Chirtoacă termen până la 08 iunie 2016 ora 10:00 pentru prezentarea apelului corespunzător art. 365 alin. (1) lit. d) și e) Codul de procedură civilă și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 10 014,30 lei.

S-a comunicat Nataliei Chirtoacă și lui Leonid Chirtoacă că ședința de judecată este numită pentru 08 iunie 2016 ora 10:00.

S-a explicat Nataliei Chirtoacă și lui Leonid Chirtoacă că dacă vor fi îndeplinite în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se va considera depus la data prezentării inițiale și se va examina în fond, în caz contrar apelul va fi restituit conform art. 369 alin. (1) Codul de procedură civilă. (f.d. 133-134)

La 07 iunie 2016, Natalia Chirtoacă și Leonid Chirtoacă au depus cerere de apel suplimentar prin care au solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, emiterea unei noi hotărâri prin care să se încaseze de la Dumitru Corcinschi în beneficiul lor, suma de 441 747 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat consumatorului și 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, inclusiv a taxei de stat. (f.d. 137-139)

Tot, la 07 iunie 2016, Natalia Chirtoacă și Leonid Chirtoacă au declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2016, în partea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 10 014,30 lei.

În motivarea recursului au inovat că instanța de apel în mod pripit și eronat a reținut că dâșii urmează să achite taxa de stat, or, în sensul art. 31 alin. (2) Legea nr. 105 din 13 martie 2003, consumatorii sunt scutiți de taxa de stat în acțiunile privind protecția drepturilor sale.

În acest sens, au menționat și art. 4 alin. (1) pct. 7¹ Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, în conformitate cu care sunt scutiți de plata taxei de stat în instanțele judecătorești, reclamanții în acțiunile de protecție a drepturilor consumatorilor.

Așadar, speța în cauză se atribuie la categoria acțiunilor de protecție a drepturilor consumatorului, iar instanța de apel în mod greșit a constatat că cererea de chemare în judecată nu se referă la protecția drepturilor consumatorului și poartă o denumire incorectă.

Mai menționează recurenții, că din materialele cauzei, precum și din hotărârea primei instanțe, se denotă că raporturile dintre părți sunt guvernate de Legea nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorului, iar argumentele indicate în cererea de chemare în judecată derivă din legea enunțată.

Consideră neîntemeiată încheierea de a nu da curs cererii, în partea prezentării dovezii de plată a taxei de stat, deoarece nu are justificare, cu atât mai mult că nu dispun de mijloace financiare, având o situație precară și 3 copii minori la întreținere.

Afirmă că prin încheierea adoptată, instanța de apel le încalcă dreptul privind accesul la justiție și la un proces echitabil.

Conform art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii instanței de apel din 18 aprilie 2016 a fost expediată în adresa părților la 26 mai 2016 (f.d. 135) și recepționată de recurenți la 31 mai 2016, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele pricinii (f.d. 136), astfel, recurenții s-au conformat prevederilor legale și recursul declarat la 07 iunie 2016 se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel din 18 aprilie 2016, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Astfel, din cererea de recurs reiese că recurenții Natalia Chirtoacă și Leonid Chirtoacă au solicitat casarea încheierii instanței de apel de a nu da curs cererii, în partea prezentării dovezii de plată a taxei de stat, cu menținerea în rest a încheierii instanței de apel.

În această ordine de idei, instanța de recurs se va expune doar asupra cerințelor înaintate în cererea de recurs.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea instanței de apel întemeiată, bazată pe aprecierea justă a circumstanțelor de fapt și aplicarea corectă a normelor de drept procedural, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 84 Codul de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărîrilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

În conformitate cu art. 110 Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței

trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 365 alin. (4) Codul de procedură civilă, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Potrivit art. 368 alin. (1) și (2) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

Conform art. 3 alin. (1) lit. j) Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992 pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești se achită 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 75% din taxa calculată din suma contestată.

Prin urmare, raportând la caz normele sus-citate, în condițiile în care recurenții nu au prezentat dovada de plată a taxei de stat la depunerea cererii de apel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justificată concluzia instanței de apel de a nu da curs cererii depuse de Natalia Chirtoacă și Leonid Chirtoacă.

Materialele dosarului atestă cu certitudine că, în cadrul ședinței de judecată din 25 ianuarie 2016, reclamantii Natalia Chirtoacă și Leonid Chirtoacă au depus cerere de concretizare a acțiunii, indicând că, la caz sunt aplicabile prevederile art. 32 alin.(1) Legea nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor.

Totodată, reclamantii-recurenți și-au întemeiat pretențiile în baza art. 1398 alin.(1) Codul civil, solicitând încasarea prejudiciului material în mărime de 441 747 lei și moral în mărime de 50 000 lei.

De asemenea, prin cererea enunțată au solicitat și compensarea cheltuielilor de judecată, inclusiv a taxei de stat. (f.d. 6)

La fel, s-a constatat că, nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 26 februarie 2016, Natalia Chirtoacă și Leonid Chirtoacă la 03 martie 2016 au contestat-o cu apel, la materialele cauzei fiind anexată o cerere de apel fără indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și fără anexarea dovezii de plată a taxei de stat (f.d. 123).

Din însăși conținutul cererii de apel rezultă că apelantii și-au expus disponibilitatea de a prezenta argumentele apelului printr-o cerere de apel suplimentară, după întocmirea integrală a hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea contestată din 18 aprilie 2016 instanța de apel a sesizat apelantii asupra necesității achitării taxei de stat și depunerii apelului motivat, acordându-le în acest scop un termen pînă la 08 iunie 2016 pentru a exercita actele de procedură legale și obligatorii, totodată comunicându-le că ședința de judecată este numită

pentru 08 iunie 2016, ora 10:00, încheierea fiind recepționată de recurent la 31 mai 2016.

La 07 iunie 2016, Natalia Chirtoacă și Leonid Chirtoacă au depus cerere de apel suplimentară, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, emiterea unei noi hotărâri prin care să se încaseze de la Dumitru Corcinschi în beneficiul lor, suma de 441 747 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat consumatorului și 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, inclusiv a taxei de stat, însă fără anexarea dovezii de plată a taxei de stat. (f.d. 137-141).

Astfel, din materialele dosarului, și anume din litigiul dedus judecății, se constată că acesta este un litigiu patrimonial, în temeiul art. 1398 Codul civil, privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat de către Dumitru Corcinschi, pentru care urmează a fi încasată taxa de stat, iar reclamantul-apelant nu este scutit de plata taxei de stat la înaintarea pretențiilor cu privire la plata compensației pentru daunele materiale și morale care derivă din neexecutarea contractului de antrepriză din 17 martie 2012 contestat în instanța de judecată, cât și în cazul înaintării unei acțiuni de sine stătătoare în ordinea procedurii de drept comun. Or, însuși apelanții-recurenți în cererea de chemare în judecată concretizată și cererea de apel, au solicitat compensarea cheltuielilor de judecată, inclusiv și taxa de stat, ceea ce denotă că Natalia Chirtoacă și Leonid Chirtoacă recunosc că la depunerea cererii de chemare în judecată urmează a fi plătită taxa de stat.

În temeiul celor expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel întemeiat nu a dat curs cererii de apel și a impus cu taxă de stat în mărime de 10 014,30 lei cererea de apel, deoarece raportul juridic litigios din prezenta speță rezultă din rapoarturi patrimoniale și la înaintarea în ordinea procedurii de drept comun a acțiunii privind plata daunelor material și morale, apelantul nu este scutit de la plata taxei de stat.

În acest context, Colegiul respinge argumentul recurenților precum că pricina în cauză se atribuie la categoria acțiunilor de protecție a drepturilor consumatorilor, deoarece este neîntemeiat, or, această afirmație vine în contradicție cu cele expuse mai sus însuși de recurenți.

Distinct de cele relatate, instanța de recurs remarcă că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (*cauza Kreuz vs Polonia, nr. 28249/95, cauza Golder vs Maria Britanie, cauza Malahov vs Moldova, nr. 32268/02*), dreptul la un tribunal nu este absolut. Acesta prin natura sa poate fi supus limitărilor, deoarece dreptul de acces la justiție, prin sine, cere reglementare din partea statului.

La caz, Colegiul reține că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Luând în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că instanța de apel a aplicat corect normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată, iar argumentele invocate de către recurenți sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2016.

În conformitate cu art. 427 lit. a) art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Natalia Chirtoacă și Leonid Chirtoacă.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Chirtoacă și Leonid Chirtoacă împotriva lui Dumitru Corcinschi cu privire la repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Svetlana Filincova

Judecători

Maria Ghervas

Dumitru Mardari